

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Malın təsnifatı və məhsul ölkəsinə dair məcburi qanunların tətbiqi ilə bağlı

T L M A T

1. Ümumi müdd alar

1.1. "Malın t snifatı v m n ölk sin dair m cburi q rarların t tbiqi il ba lı T limat" (bundan sonra – T limat) Azərbaycan Respublikası Gömrük M c II sinin (bundan sonra – Gömrük M c II si) 50 v 322-ci madd l rinin müdd alarına uy un olaraq hazırlanmı , xsl r t r find n konkret mallar v m liyyatlarla laq dar malın t snifatını v m n ölk sini v v lc d n mü yy nl dirm k m qs dil gömrük orqanına yazılı, o cüml d n elektron formada müraci t olunması v h min müraci t sasında gömrük orqanları t r find n mallar v m liyyatlarla laq dar malın t snifatının v m n ölk sinin mü yy n edilm sin dair m cburi olan q rarların q bul edilm si qaydalarını t nziml yir.

1.2. Bu T limat malın t snifatının v m n ölk sinin v v lc d n mü yy n edilm si m qs dil m cburi q rarların q bul u, icrası, d yi iklik edilm si, q bulundan imtinası v l vi qaydalarını hat edir.

1.3. "M cburi q rarlar" sistemi biznes subyektl rin konkret mallar v m liyyatlarla laq dar malın t snifatı v m n ölk sin dair m lumatları v v lc d n mü yy nl dirm k imkanı yaratmaqla mal v n qliyat vasit l rinin gömrük s rh d buraxılı m nt q l rind n sür tli keçidini, gömrük r smil dirilm si prosesinin sad l dirilm sini, xarici ticar t i tirakçılarına öz biznes m liyyatlarının proqnozla dirilmasını, t krarçılı n aradan qaldırılmasını v gömrük-biznes arasında tam ffaflı n yaradılmasını t min edir.

1.4. Bu T limatda qeyd olunan texniki prinsipl r xarici ticar t i tirakçılarını üçün m cburi q rarların q bul edilm si üzr praktiki t dbirl rin h yata keçirililm sind v t tbiqind yardım göst rilm si m qs dini da ıyır.

2. Anlayı lar

2.1. **müraci t ed n xs** – idxal-ixrac olunacaq mal bar sind q rarın q bul edilm si üçün t r find n riz t qdim olunmu hüquqi xs v ya hüquqi xs yaratmadan sahibkarlıq f aliyy ti il m ul olan fiziki xs;

2.2. **riz ç i** – q rarın q bul edilm si üçün gömrük orqanlarına riz ni t qdim ed n s lahiyy tli xs;

2.3. **elektron müraci t** – riz ç i t r find n r smi internet s hif si vasit sil edil n müraci t;

2.4. **m cburi q rar** – xarici ticar t i tirakçısının müraci ti sasında konkret mallar v m liyyatlarla laq dar malın t snifatını v m n ölk sini v v lc d n mü yy nl dirm k baxımından gömrük orqanı t r find n q bul edil n q rar;

2.5. **malın t snifatı** – malın xarici iqtisadi f aliyy tin mal nomenklaturasında olan kodu;

2.6. **m n ölk si** – gömrük tarifinin, miqdar m hdudiy t l rinin, yaxud ticar t aid ba qa t dbirl rin t tbiqi üçün n z rd tutulmu meyarlara uy un olaraq, malın tamamil istehsal v ya kifay t q d r emal edildiyi ölk ;

2.7. **xarici ticar t i tirakçısı** – xarici iqtisadi f aliyy tli m ul olan rezidentl r v qeyri-rezidentl r (t s rrüfat subyektl ri);

2.8. **prob** – t dqıqat üçün t l b olunan minimum miqdarda (sayda, ölçüd) götürülmü , büt n malın h cminin t rkib v xass l rini xarakteriz ed n mal v ya malın bir hiss sidir;

2.9. **nümun** – bütün mal (m hsul) partiyasının və ya seriyasının struktur, tərkib və xassələrinin uyğun gələn mal (m hsul) vahidi, yaxud yazılı və ya digər təsvir etmə formalarında təqdim edilmiş tək obyektidir;

2.10. **fors-major hallar** – bəzi vəziyyətlərdə ehtimal edilmiş və müvafiq rəitdə qarşısının alınmasının mümkün olmamasına ticarət xslrinin öz öhdəliklərini yerinə yetirməsinə maneçilik törədən, ləngidən fəvqəladə hallar, təbii fəlakətlər, yaxud ictimai-siyasi hadisələr;

2.11. **idxalatçı** – malları idxal edən şəxs;

2.12. **ixracatçı** – malları ixrac edən şəxs.

3. Malın təsnifatı və məhsul ölkəsi üzrə məcburi qərarların verilməsinə dair müraciət

3.1. Gömrük orqanları xslrinin yazılı və ya elektron formada rəsmi müraciətində malın təsnifatına və məhsul ölkəsinə dair məcburi qərarlar qəbul edilir. Malın təsnifatına və məhsul ölkəsinə dair məcburi qərar hər bir mal adı üzrə qəbul edilir.

3.2. Malın təsnifatı və məhsul ölkəsi üzrə məcburi qərarın qəbul edilməsinə dair elektron müraciətdə malın təsnifatının və ya məhsulünün qiymətləndirilməsi üçün tələb olunan bütün zəruri məlumatlar kəş olunmalıdır:

3.2.1. Malın markası qeyd olunmaqla tam adı, artikulu və yaxud istehsalçı tərəfindən nəzərdə tutulmuş digər əynilmə məlumatları;

3.2.2. istehsalçı haqqında məlumat;

3.2.3. Malın təsnifatı (malın xarici görünüşü, çəkisi, miqdarı, ölçüsü, tərkibi və malın hazırlanmasında istifadə olunan materiallar, təyinatı və istifadə dairəsi, malın texniki təsnifatı, onun funksiyaları, konfigurasiya təsnifatı, qablaşdırmanın təsnifatı, daşıma növü eləcə də malın gömrük rəsmiləşdirilməsinə təqdim olunduğu andakı vəziyyəti);

3.3. Rizdə olan məhsul haqqında məlumatı təsdiqləmək üçün malın xüsusiyyətlərinə görə sənədlər və materiallara əlavə idakılar tələb olunur:

3.3.1. prob və nümunələr, keyfiyyət sertifikatları, sınaq protokolları, akkredit olunmuş ekspert təkliflərinin ekspertiza aktları;

3.3.2. texniki və normativ-texniki sənədlər (məhsulün texniki pasportları, reseptlər və s.);

3.3.3. sxemlər, çertyojlar, kəşlər və foto kəşlər;

3.3.4. təqdimat və məlumat broşuraları;

3.3.5. istehsalçı hüquqi şəxs olduqda təsdiqlənmiş şirkətin adı (fiziki şəxs olduqda isə şəxsin adı, soyadı, atasının adı), vergi ödəyicisinin əynilməsi və ünvanı qeyd olunur. istehsalçıya dair vergi ödəyicisinin əynilməsi haqqında məlumatlar mövcud olmadığı təqdirdə rizçini həmin hissəni doldurmaya bilər.

3.4. Malın məhsul ölkəsinə dair qərar qəbul etməklə üçün riz ilə birlikdə bu Təlimatın 3.2 və 3.3-cü bəndlərində tələb olunanlardan əlavə əlavə idakılar sənədlər və məlumatlar təqdim edilir:

3.4.1. Malın tam istehsal olunduğu ölkəni göstərən təsdiqlənmiş sənəd;

3.4.2. istehsal mərhələləri bir və ya daha artıq ölkələri də bəzən verdiyi halda həyata keçirilən istehsal və emal proseslərinə dair sənədlər;

3.4.3. Malın istehsal prosesinin vəziyyətinə dair məlumatlar (çeyidliyi, ilmə, toplam yığılma və s.);

3.4.4. nvoys;

3.4.5. Malın məhsulünün müəyyən edilməsinə kömək edəcək digər məlumatlar (məhsulun kodu, tarif təsnifatı, o cümlədən qablaşdırma və etiketlənmə, zavod nömrəsi, model və tipləri);

3.4.6. Malın preferensial və ya qeyri-preferensial məhsulü (riz çiməcburi qərərlərə dair müraciətənin preferensial və ya qeyri-preferensial məhsulü olduğu qeyd edilir. qərərciməcburi qərərdə dair müraciətənin preferensial məhsulü deyilsə riz çiməcburi qərərlərə dair hüquqları kəsətdir nə tənzimləyici sənədlərdə istinad göstərir);

3.4.7. Xarici dildə tərtib edilmiş sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərcümə olunaraq notarial qaydada təsdiq edilmiş kimi təqdim edilir;

3.4.8. Rizlərin Komitəyə elektron və ya yazılı qaydada təqdim edilməsinin bəlaşatdırılması "Gömrük yığımlarının məbləği"nin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 26 aprel 2016-cı il tarixli 168 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun olaraq gömrük nəzarət və rəsmiləşdirilməsi ilə əlaqədar olaraq bəyannamə çinin, mal bərsində səlahiyyətli olan xslrin və ya onların nümayəndələrinin tələbləsilə malın gömrük ekspertizasının aparılmasına gətirilən zərər tutulan yığımın ödənilməsi ilə əlaqədar keçirilir.

4. Malın təsnifatı və məhsulün ölkəsinə dair müraciət baxılması və qəbul edilməsi

4.1. Rizdə kəsə olunan məlumatlar və ya ləvə olunmuş sənədlər natamam olduqda, riz icraata qəbul edildikdən sonra rizlərin qeydiyyatına alındığı tarixdən 5 (beş) iş günündən gec olmayaraq gömrük orqanı onların aradan qaldırılması barədə məlumatı riz çiyə bildirir.

4.2. Riz çiməcburi qərərlərin məzəliqləri məlumatı aldığı tarixdən nə geci 10 (on) iş günürzində aradan qaldırılmalıdır. Bu zaman qərərlərin qəbul edilməsi ilə bəlaş müddətində axımı dayandırılır və dayandırılması müddət qərərlərin qəbul edilməsi müddətində daxil edilmir. Çətlə məzəliqlərin aradan qaldırılması barədə riz çinin müraciətindən sonra müddətində axımı bərpə olunur.

4.3. Müraciətənin qəbulu təsdiq edildikdən sonra rizləyə "nəzibət icraat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş müddətdə baxılır və məcburi qərərlərin qəbulu, yaxud imtinası barədə müvafiq qərərlə qəbul edilir. Gömrük orqanı tələfindən ləvə aradaşma tələb olundu u hallarda icra müddətində hər dəfə 30 (otuz) gün olmaqla iki dəfə uzadılır.

4.4. Qəbul edilmiş məcburi qərərlə müvafiq bildiri ilə qərərlərin surətinin bərsində qərərlə çıxarılması xsl yazılı və ya elektron formada təqdim olundu u tarixdən qüvvəyə minir. Həmin tarixdən bu qərərlə icrası gömrük rəsmiləşdirilməsi tamamlanan mala və həmin qərərlə təqdim olundu u xsl münasibətdə gömrük orqanları üçün məcburidir.

4.5. Qəbul olunmuş qərərlər Azərbaycan Respublikasının bütün gömrük rəzisində eyni hüquqi qüvvəyə malikdir.

4.6. Gömrük rəsmiləşdirilməsi zamanı bəyən edilən malın təsnifatına və məhsulün ölkəsinə dair qəbul edilmiş məcburi qərərdə kəsə olunan rətlərlə uyğunluq qərərlə sahibi tələfindən sübuta yetirilir.

5. Müraci t üzr q rar çıxarılmasından imtina edilm si

5.1. riz icraata q bul edildikd n sonra a a idakı hallardan h r hansı biri olduqda müraci t üzr q rar çıxarılmasından imtina edilir:

5.1.1. t qdim edil n m lumatlar yanlı olduqda;

5.1.2. riz ç bu T limatın 2.2-ci madd sind göst ril n xs olmadıqda;

5.1.3. gömrük orqanı t r find n riz çid n lav m lumatın verilm si t l b edildikd , lakin riz ç t r find n tam olmayan m lumatlar t qdim edildikd ;

5.1.4. gömrük orqanının riz çiy gönd rdiyi bildiri d göst ril n müdd t rzind t l b olunan m lumatlar t qdim edilm dikd v ya çatı mazlıqlar aradan qaldırılmadıqda;

5.1.5. riz d qeyd olunan m liyyat üzr q rar mövcud olduqda v bu m liyyat üzr göst ricil rd h r hansı d yi iklik ba verm dikd ;

5.1.6. riz d qeyd olunan m liyyat artıq ba tutmu olduqda v ya bu m liyyatla ba lı gömrük orqanının q rarı v ya m hk m nin qanuni qüvv y minmi q rarı olduqda;

5.1.7. bar sind q rar q bul edilm si üçün müraci t edilm i m liyyat üzr xsin gömrük öd ni l rind n yayınma m qs di gömrük orqanı t r find n mü yy n edildikd ;

5.1.8. riz ç t r find n q rarın q bul olunması üçün müraci t zamanı bu T limat il mü yy n olunmu t l bl r m l edilm dikd ;

5.1.9. q rarın q bul edilm si üçün t l b olunan gömrük yı ımı öd nilm dikd ;

5.1.10. xsin eyni m s l üzr müraci tind n imtina olundu u halda 90 (doxsan) gün müdd tind t krar müraci t edildikd ;

5.1.11. eyni xsin v ya onun adından dig r xsin müraci ti sasında eyni malların t snifatına v m n ölk sin dair vv ll r eyni v ya dig r gömrük orqanları t r find n q rar q bul edilm i s , yaxud bel müraci t edilm i s ;

5.1.12. müraci t q bul edilm si n z rd tutulan q rarlardan v ya gömrük prosedurlarından t yinaty üzr istifad y saslanmırsa;

5.1.13. m cburi q rarın q bul edilm si Az rbaycan Respublikasının milli v iqtisadi maraqlarına t hlük yaradarsa.

5.2. riz nin icrasından imtina bar d q rar imtinanın s b bi saslandırılmı kild göst rilm kl , riz nin icra müdd ti ba a çatanad k yazılı v ya elektron qaydada xs gönd rilir.

6. Mala dair prob v nümun l rin t qdim edilm si

6.1. Prob v nümun l r müraci tçi t r find n saxlanma v da ınma qaydalarına riay t edilm kl gömrük orqanına t qdim edilm lidir.

6.2. Prob v nümun l rin t qdim edilm yeri gömrük orqanı t r find n mü yy n edilir.

6.3. Prob v nümun l r üçün gömrük ekspertizasının aparılmasının t l b olundu u hallar Az rbaycan Respublikası Nazirl r Kabinetinin "Gömrük ekspertizasının aparılması Qaydaları"nın t sdiq edilm si haqqında 27 avqust 2013-cü il tarixli 232 nömr li Q rarının müdd aları sasında h yata keçirilir.

7. M cburi q rarın qüvv d olma müdd ti

7.1. Malın t snifatına v m n ölk sin dair gömrük orqanlarının q bul etdiyi m cburi q rarlar qüvv y mindiyi tarixd n etibar n 3 (üç) il rzind qüvv d dir.

8. M c buri q rara d yi iklikl r v onun l v edilm si

8.1.M c buri q rarın q bul edilm si zamanı yol verilmi malın t snifatına v m n ölk sin t sir etm y c k s hvl r gömrük orqanı v ya riz çit r find n a kar edildikd ilkin q rara d yi iklikl rin edilm si haqqında q rar q bul edilir.

8.2.M c buri q rara edilm d yi iklikl r onun q bul edildiyi tarixd n qüvv y minir.

8.3. M c buri q rarlar a a ıdaki hallarda l v edilir:

8.3.1. Gömrük M c ll sinin 49.1-ci madd sind n z rd tutulmu hallarda;

8.3.2. idxal olunan mala dair m lumatlar q rarda ks olunan m lumatlardan f rql ndikd ;

8.3.3. m c buri q rar q bul edildikd n sonra malın t snifatı v m n ölk si il ba lı m s l l ri t nziml y n qanunvericilik aktlarında q rarla ziddiy t yaradan d yi iklik edildikd ;

8.3.4. gömrük orqanları müraci t baxılması zamanı malın t snifatına v m n ölk sin t sir ed c k s hv yol verildiyini a kar ed rs ;

8.3.5. xs t r find n q rarda n z rd tutulan öhd likl r yerin yetirilm dikd ;

8.3.6. bu bar d m hk m q rarı olduqda.

8.3.7. M c buri q rarın l vi bar d q rar q bul edildikd , s b bi saslandırılm kild göst rilm kl , l v dair m lumat yazılı v ya elektron qaydada xs gönd rilir.

8.3.8. Qanunvericilikd ba qa hallar n z rd tutulmamı dırsa, l vetm bar d q rar, m c buri q rar qüvv y mindiyi tarixd n etibar n qüvv y minmi sayılır.

9. N z rd n keçirilm hüququ

9.1. riz çit r find n bu T limata uy un olaraq q bul edilm q rarın yenid n n z rd n keçirilm si üçün gömrük orqanına bir d f müraci t etm k hüququna malikdir.

9.2. Gömrük orqanı yenid n n z rd n keçirilm il ba lı müraci ti bu T limatın 4.1-ci b ndind mü yy n olunmu müdd t rzind n z rd n keçirdikd n sonra q rarı qüvv d saxlamaq v ya ona d yi iklik etm k hüququna malikdir.

10. ikay t verm k hüququ

10.1. riz çit r find n bu T limata uy un olaraq q bul edilm q rardan, habel h min q rarın q bul edilm si il ba lı imtinadan inzibati qaydada v m hk m qaydasında ikay t etm k hüququna malikdir.

11.M lumatların n ri v m xfiliyi

11.1.Q bul edilm q rarlar dig r xarici ticar t i tirakçılarının da maraq dair sini hat ed bil c yind n xsin razılı ı sasında gömrük orqanlarının r smi internet s hif sind d rc edilir.

11.2.Gömrük orqanı t r find n m c buri q rarlara dair a a ıda qeyd olunan m lumatların n ri t min edilir:

11.2.1. müraci t qaydaları v t l b olunan s n dl r;

11.2.2. q rarların q bul u üçün mü yy n edilm müdd t;

11.2.3. q bul edilm i q rarların etibarlılıq müdd ti;

11.2.4. q bul edilm i q rarlar üzr dövl t, kommersiya, bank v qanunla mühafiz olunan dig r m lumat v ya q rar sahibin aid olan dig r konfidensial m lumatlar istisna olmaqla, dig r xarici ticar t i tirakçılarının maraq dair sini hat ed c k m lumatlar.

11.3. xs dair m cburi q rar n r edil rk n m lumatın xarakterin uy un olaraq konfidensiallı ı t min edilir v xsin icaz si olmadan konfidensial xüsusiyy t malik heç bir m lumat yayımlana bilm z.

12.Yekun müdd alar

12.1.Q bul edilm i müraci t gör öd nilmi gömrük y ı ımları qaytarılmır.

12.2.Xüsusi hallarda, gömrük orqanları dig r gömrük m liyyatları il laq dar m cburi q rar q bul etm k hüququna malikdir.

12.3.Mallar v m liyyatlarla laq dar malın t snifatının v m n ölk sinin mü yy n edilm si baxımından gömrük orqanları t r find n q bul edilm i q rarlar fiziki v hüquqi xsl r üçün m cburi xarakter da ıyır v h min q rarların pozuntusuna gör Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi il n z rd tutulmu qaydada müvafiq olaraq inzibati v cinay t m suliyy ti da ıyırlar.